

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Migály Zoltán ügyvéd (Balla Ügyvédi Iroda) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a dr. Ozvári-Lukács Ádám pártfogó ügyvéd által képviselt **I. rendű alperes neve** (I. rendű alperes címe) I. rendű, a dr. Hegedűs D. Andrea pártfogó ügyvéd által képviselt II. rendű alperes neve (II. rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2014. március 27. napján meghozott 21.P.24.434/2012/20 számú ítélete ellen a felperes részéről 26. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Az I. és II. rendű alpereseket képviselő pártfogó ügyvédek díját a felperes köteles viselni.

Kötelezi a felperest, hogy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felhívására fizessen meg az államnak 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Felperes és I. rendű alperes házastársak voltak, közöttük a **B. Járásbíróságon ügyszámon** házasság felbontása iránti per volt folyamatban. A felek személyes kapcsolata elmérgesedett, egymásról kialakított véleményüknek különféle hatósági eljárásokban, közösségi portálokon adtak hangot. II. rendű alperes I. rendű alperes testvére. Felperes egyéni vállalkozó tevékenységét a **F.-en** a **R.** oldalon népszerűsíti. Ezen név alatt felperes 2012. január 4. napján I. rendű alperes által megosztott fényképet ekként kommentálta: „Amint látom lealacsonyodtál rendesen... ez az igényes szemléletváltás? Undorító!!!! Sajnálom magam, hogy éveket áldoztam rád, csak így tovább, jól áll neked! Elvált nők klubja! Remélem, hogy nem sokáig leszel **S.-né.**” Erre I. rendű alperes 2012. január 6. napján így válaszolt: „Nélküled is van élet, egy nagy nulla vagy számunkra. Amit pedig a családom ellen tettél, azt meg fogod még bánni!” I. rendű alperes ezen a napon még a következő üzenetet küldte: „**S.S.**, apának is, férjnek is nulla voltál mindig. Vállalkozónak szánalmas...erről van pár megrendelő aki számot tudna adni. Nem bírsz beletörődni a válasba? Késő bánat. Szégyellem, hogy te voltál a férjem...”

2012 januárjában I. rendű alperes a **R. F.** oldalán az alábbi bejegyzést tette: „Azzal nem dicsekszik, hogy hány embert csapott be, hány embernek késve vitte a bútort vagy éppen nem fejezte be.”

2012 márciusában II. rendű alperes az iwiw közösségi portálon keresztül felperes sógoránőjének címezve az alábbi levelet küldte:

„Kedves **P.**! Én a **Zs.** húga vagyok, és egyszerűen kiakadtam, miután megtudtam, hogy a **P.** a **Zs.** ellen tanúskodott, hogy a **S.** rendesen hazajárt, tisztességes családi életet élt. Ez nem igaz, mert pokollá teszi az életüket, az milyen apa, aki érettségi előtt egy nappal közli a lányával, hogy bárcsak meg se született volna. Az én fiamat mikor kicsi volt elbújtatta, megfenyegette, több órán keresztül, anyut a szívroham kerülgette, hogy eltűnt a Dávid. A pöcegödörtől kezdve a padlásig keresték. Hát ez a **S.!**..... **E.**”

I. rendű alperes a **M.-nek** 2011. október 11. napján írt levélben az alábbiakat írta: „...most a kislányomat használja fel...a kislányom folyamatosan ront a jegyein az iskolába, csavarog, mert amit én nem engedtem meg neki, az apja csak azért is.”

I. rendű alperes a gyermeke osztályfőnökének írt levélben az alábbiakat írta: „sajnos a férjem megtett mindent, hogy a nagyszülei és köztem konfliktus legyen.”

Felperes testvérének írt levélben az alábbiakat írta: „az utóbbi időben kezet emelt rám, húzott a földön, belém rúgott...mindig késett, a felvett előleget elverte, a szabályokat, előírásokat nem tartotta be.”

2013. március 5. napján kelt beadványában az alábbiakat írta: „felperes neve a zaklatásokkal, fenyegetésekkel, vádaskodásokkal tönkretette a család életét. Most meg már a becsapott emberek zaklatását is el kell túrnunk.”

Felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az I. és II. rendű alperesek a **F.-en**, illetve az **i.-n** közzétett nyilatkozatukkal, illetve ismerősöknek, hatóságoknak írt leveleikben megsértették a felperes jó hírnevét, emberi méltóságát. Kérte a jogsértés megállapítását, és méltányos elégtételadást írásbeli bocsánatkérésre kötelezés formájában. Kérte, hogy a bíróság I. és II. rendű alperest a további jogsértéstől tiltsa el, I. rendű alperest 2.000.000 forint, a II. rendű alperest 1.200.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezze.

Alperesek a kereset elutasítását kérték, állították, hogy kijelentéseik a valóságnak megfelelnek, egyebekben pedig a kijelentésekben rejlő véleménynyilvánítás nem kirívóan sértő, vagy megalázó.

Az elsőfokú bíróság 20. sorszámú ítéletével, továbbá a 2014. szeptember 5. napján jogerőre emelkedett 34. sorszámú kiegészítő ítéletével megállapította, hogy az I. rendű alperes annak hamis látszat keltésével, hogy a felperes mennyi embert csapott be, hány embernek késve vitte a bűntört vagy éppen nem fejezte be, megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. Megállapította, hogy II. rendű alperes annak valótlan állításával, hogy felperes érettségi előtt egy nappal közölte a lányával, hogy bárcsak meg se született volna, valamint annak valótlan állításával, hogy II. rendű alperes fiát megfenyegetve bújtatta el, megsértette a felperes emberi méltóságát. I. rendű alperes a valós tény hamis színben tüntette fel, a **M.** Osztályához 2011. október 11. napján írt elektronikus levélben, amikor azt nyilatkozta, hogy felperes most már a kislányt használja fel, továbbá **S.É.-nek** írt levélben azon kitételnél, hogy mindig késett, a felvett előleget elverte, és a földön húzta, belé rúgott, megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. Kötelezte az alpereseket, hogy a felperesnek bocsánatkérésüket írásbeli nyilatkozattal fejezzék ki. A bíróság az alpereseket a további jogsértéstől eltiltotta. Kötelezte az alpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg a felperesnek személyenként 50.000-50.000 forint nem vagyoni kártérítést. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A per tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 234.000 forint kereseti illetékből külön felhívásra a felperes 207.000 forintot, I. rendű alperes 13.500 forintot, II. rendű alperes 13.500 forintot köteles az államnak megtéríteni.

A Ptk. 76. § és 78. §, továbbá a PK 12. számú állásfoglalása alapján rámutatott arra, hogy vélemény csak akkor sérthet személyiségi jogot, ha az kifejezőmódjában indokolatlanul bántó, sértő vagy megalázó, burkoltan valótlan

tényállítást fejez ki, vagy nyilvánvalóan ellentétes a véleményalkotás elemi szabályaival. A fenti szempontokat figyelembe véve a sérelmezett kitételeket egyenként vette számba. I. rendű alperes azon kijelentése, miszerint felperes az embereket becsapta, késve vitte a bűrtort, I. rendű alperes tényállítása, melyek valóságtartalmát bizonyítania kellett. A lefolytatott tanúbizonyítást értékelte, majd arra a következtetésre jutott, hogy egy vállalkozásban átlagosan előforduló problémák adódtak a felperes esetében. Ezzel szemben az I. rendű alperes azt a hamis látszatot igyekezett kelteni, hogy a panaszosoknak nagy létszáma van, ezzel pedig a felperes üzleti jóhírnevét megsértette. I. rendű alperesnek a **F.-en** közzétett egyéb nyilatkozatait véleménynyilvánításnak minősítette, melyet felperes túrni köteles, ezért a keresetet elutasította. Rámutatott, hogy felperes maga is markánsan negatív értékítéletet alkotott az I. rendű alperesről. A keresetnek helyt adott I. rendű alperesnek a **M.-hez**, továbbá felperes testvéréhez címzett levelében foglalt kifejezésekkel összefüggésben is, mert I. rendű alperes a felperest hamis színben tüntette fel, valótlan kijelentéseivel üzleti jóhírnevét csorbította. I. rendű alperes egyéb kijelentéseit erőteljes véleménynyilvánításnak minősítette és ezzel összefüggésben a keresetet elutasította. II. rendű alperes tekintetében a bíróság azt tette vizsgálat tárgyává, hogy a levél két történetet tartalmaz, melyek valóságtartalmára bizonyítást folytatott le. Mivel arra azonban peradat nem volt, hogy felperes fenyegetéssel bűjtatta unokaöccsét, ezért a keresetnek ebben a részben helyt adott, míg bizonyítottság hiányában a volt házastársak gyermekével kapcsolatos II. rendű alperesi állítás valótlan, ezért a felperes emberi méltóságának megsértésére alkalmas kijelentés. A jogsértéssel összefüggésben a Ptk. 84. § (1) bekezdés a), b), c) és e) pontjában foglalt jogkövetkezményeket alkalmazta. A felperes nem vagyoni kártérítés iránti igényét kisebb részben találta megalapozottnak, mert alperesek által megvalósított jogsértés álláspontja szerint enyhe súlyú volt, a nem vagyoni kárpótlás mértékének meghatározásánál pedig a bíróság figyelemmel volt a felperes által tanúsított magatartásra és a felek közötti rossz viszonyra, továbbá arra, hogy a felperes maga is negatív értékítéletet fejtett ki. A fentiekre tekintettel I. és II. rendű alperesi jogsértést 50.000-50.000 forint nem vagyoni kártérítéssel találta kompenzálhatónak. A perköltségről a Pp. 81. § (1) és (2) bekezdése alapján határozott.

Az ítélettel szemben felperes terjesztett elő fellebbezést. Ebben azt kérte, hogy a Fővárosi Ítéltábla a keresetének helyt adó részében az elsőfokú ítéletet hagyja helyben, egyebekben pedig az ítéletet keresetének megfelelően változtassa meg azzal, hogy alperesek marasztalási összegét I. rendű alperes vonatkozásában 500.000 forintra, II. rendű alperest illetően pedig 200.000 forintra emelje fel. Álláspontja szerint, a felperes terhére elkövetett jogsértéseket a bíróság nem kellő súllyal értékelte, a nem vagyoni kártérítés összegét mindkét alperes vonatkozásában eltúlzottan alacsony összegben állapította meg. A jóhírnév megsértésének megítélése objektív mércén alapul, a szavak és a kifejezések általános jelentése, társadalmi megítélése alapján kell azt mérlegelni és megállapítani, hogy mely kijelentések minősülnek sértőnek. E körben álláspontja szerint, nem az bír jelentőséggel, hogy a felek egymásra hasonló kijelentéseket tettek. Annak van jelentősége, hogy a hétköznapi ember értékítélete szerint a felhozottak alkalmasak-e a jóhírnév és a becsület csorbítására. Az elsőfokú bíróság ezért tévesen vonta le azt a következtetést, hogy I. rendű alperesnek csupán az ítélet szerinti közlései voltak jogsértőek, mert a felek közötti kommunikáció durva hangneme miatt a közlés jogot nem sért. Álláspontja szerint, az alperesekre fejenként megítélt 50.000 forint kártérítés a mai értékviszonyok tükrében méltánytalanul kis összeg, hiszen a nettó átlagkereset 1/3 részét is alig éri el, felperes személyiségi jogi sérelmét a jelenlegi ár- és értékviszonyok között nem kompenzálja, arra sem alkalmas, hogy alpereseket visszatartsa a további megalázó negatív értékítélet közlésétől. I. és II. rendű alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozták.

A fellebbezés alaptalan.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül (Pp. 253. § (3) bekezdés). A másodfokú eljárás során a felek nem támadták az elsőfokú bíróságnak a 34. sorszámú kiegészítő ítéletében a felperes személyhez fűződő jogának sérelme körében elfoglalt jogi álláspontját, nem volt vitás a kiegészítő ítélet keresetet elutasító rendelkezése sem, a kiegészítő ítélet 2014. szeptember 5. napján jogerőre emelkedett. I. és II. rendű alperesi fellebbezés hiányában első fokon jogerőre emelkedett a 20. sorszámú ítélet keresetnek helyt adó rendelkezése is. A másodfokú eljárás tárgyát ekként az I. rendű alperes 2012. január 6. napján tett **F.** bejegyzésének jogsértő mivolta és az elsőfokú bíróság által meghatározott nem vagyoni kártérítés összege képezte. Ebben a körben az elsőfokú bíróság a feltárt peradatok alapján a tényállást helyesen állapította meg, azt a Fővárosi Ítéltábla ítélezése alapjául elfogadta. Ezt követően az elsőfokú bíróság az általa helytállóan megállapított tényekből helyes jogi következtetéseket vont le, a nem vagyoni kártérítés összegének meghatározása során a bizonyítékokat maradéktalanul értékelte, indokaival a Fővárosi Ítéltábla egyetértett. Felperes fellebbezési érvelésére tekintettel az ítéltábla az alábbiakra mutat rá.

A Ptk. 76. §-a szerint a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen az egyenlő bánásmód követelményének megsértése, a lelkiismereti szabadság sérelme, a személyes szabadság jogellenes korlátozása, testi épség, az egészség, valamint a becsület és az emberi méltóság megsértése. A Ptk. 78. § (2) bekezdés szerint a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel.

Az állandó bírói gyakorlat az általános személyiségi jogi perekben is alkalmazza a PK 12. számú állásfoglalás eredetileg sajtó-helyreigazítási eljárásokra nézve kidolgozott elveit. A III. pont szerint véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint társadalmi, politikai, tudományos és művészeti vita önmagában nem lehet jogsértés megállapításának alapja. A véleménynyilvánítás akkor sért személyiségi jogot, ha a vélemény kifejezésmódjában indokolatlanul bántó, sértő, megalázó, burkoltan valótlan tényállítást fejez ki vagy nyilvánvalóan ellentétes a logika alapvető szabályaival (BH1993. 89., BH2003. 407.). A véleménynyilvánítás védelme és korlátai vonatkozásában az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI.24.) AB határozatának indokolásával egyezően a kialakult bírói gyakorlat az Alaptörvényben garantált szabad véleménynyilvánításhoz való jogot annak érték- és igazságtartalmára tekintet nélkül védi, annak korlátját kizárólag minden személyt megillető emberi méltóság képezi.

Helytállóan foglalt állást az elsőfokú bíróság abban, hogy az „egy nulla vagy” „apának is férjnek is nulla voltál mindig, vállalkozóként szánalmas...” kifejezések nem tényállítások, hanem negatív értékítéletet fejeznek ki, valóságtartalom bizonyítására ezért nem kerülhet sor. A perben azt kellett eldönteni, hogy ezek a kifejezések a felek viszonyában indokolatlanul sértőnek tekinthetőek-e, megalázó mivoltukból eredően felperes emberi méltóságának sérelmével jártak-e. A jogsértés ugyanis nem általánosságban egy-egy szó elhangzásával valósul meg. Annak eldöntésénél, hogy egy kifejezés indokolatlanul bántónak tekinthető-e, egyrészt a szöveg egészét, valós tartalmát vizsgálni kell. Másrészt azt is szem előtt kell tartani, hogy a kijelentés kit érint, hiszen bizonyos személyi kört önként választott tevékenysége miatt magasabb tűrési kötelezettség terhel. Ugyanezen okból magasabb tűrési kötelezettsége van annak is, aki az eldurvult hangnemű kommunikációban maga is aktívan részt vesz. Kétségtelen, hogy I. rendű alperes szóhasználata felfokozott érzelmeket tükröz, kifejezésmódjában pedig mindenképpen sértő. Nem lehet azonban figyelmen kívül hagyni a kereset elbírálásánál a felek között kialakult kommunikáció jellemzőit, annak - a **F.** párbeszédben is megnyilvánuló - kölcsönös voltát. Jelentősége van

annak is, hogy felperes és I. rendű alperes között házasság felbontása és járulékai iránt volt per folyamatban, melyet mindkét fél személyes sérelemként élt meg, párbeszédüket az egymás iránt táplált indulatos hangvétel jellemezte, mely a házasság felbontásának és az ezzel együtt járó életviszonyok rendezésének gyakori velejárója. A személy védelmének polgári jogi eszközei a személyiség ellen irányuló, a személy társadalmi megítélését hátrányosan befolyásoló, közvetlen támadás ellen nyújtanak jogvédelmet. Arra azonban nem alkalmasak, hogy a házasság felbontása után felmerült vagyoni vagy érzelmi sérelmeiket orvosolják (BDT2006. 1444.). A felperes által sérelmezett F. oldalon tett 2012. január 5. majd 6. napján folytatódó párbeszédben a felperes és I. rendű alperes házassági problémáikat kölcsönösen feltárva, egymással szemben becsmérő, szándékosan bántó kifejezéseket használtak, melyhez harmadik személyek hozzászólásokat fűztek. A kommunikáció egészéből szövegrészeket kiragadva részben kölcsönös, - egyébként nyilvánvalóan becsmérő - kijelentés a személyiségi jog polgári jogi eszközeinek alkalmazását nem indokolja, mert az egymással szemben kölcsönösen elkövetett jogsértéseket figyelmen kívül hagyni nem lehet (BH1995. 395.).

Helytálló volt az elsőfokú bíróság ítéleti döntése felperes nem vagyoni kártérítésre irányuló keresetét illetően is.

Felperest ért nem vagyoni hátrányokat a Ptk. 355. § (2) bekezdése alkalmazásával pénzben kell megtéríteni annak ellenére, hogy az őt ért sérelem pénzbeni egyenértékben nem kifejezhető, a pénzbeli megtérítéssel a nem vagyoni hátrányokat kiküszöbölni nem lehetséges. A nem vagyoni kártérítésnek alkalmasnak kell lennie arra, hogy az okozott sérelmet a pénzbeli megtérítés nagyságrendjével nyújtotta előnyökkel enyhítse, és a fennálló értékviszonyokat is alapul véve megközelítse azt a mértéket, amellyel a károsult megromlott életminősége valóságosan és pozitívan befolyásolható. A nem vagyoni kárpótlásra való jogosultságot a személyhez fűződő jogok sérelme, annak személyre gyakorolt hatása alapozza meg. Az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül kötelezte az I. és II. rendű alpereseket az összecszerűségében is helyesen meghatározott nem vagyoni kártérítés megfizetésére, az arányban áll a jogsértés tárgyi súlyával, annak tényleges hátrányos következményeivel, nem tekinthető sem eltúlzottnak, de indokolatlanul alacsonynak sem. A mérlegeléssel megállapított és kellően megindokolt összecszerűségű kártérítés az I. rendű felperes által átértékelve sérelmek kompenzálására szükségesnek, egyben elégségesnek mutatkozik, annak megváltoztatására a fellebbezésben felhozott indokok nem adnak okot.

A Fővárosi Ítéltábla 1/2013. (VI.17.) határozatával elfogadott Polgári Kollégiumi vélemény 7. pontja szerint az 1959. évi IV. törvény alapján a nem vagyoni kártérítésre a kártérítés általános szabályai irányadóak, ezért az elsősorban a nem vagyoni hátrány kompenzálására szolgál. Visszatartó szerepet legfeljebb olyan módon tölt be, hogy a személyhez fűződő jogok sérelme nem marad jogkövetkezmények nélkül, illetve az okozott hátrány kiküszöbölésére vagyoni eszközök is igénybe vehetők, ezért a nem vagyoni kártérítés felperes által hivatkozott szankciós célt nem kell, hogy szolgáljon.

A fentiekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Mivel a másodfokú eljárás során felperes pervesztes, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdés szerint a per tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket a pervesztes felperes köteles megfizetni külön felhívásra az állam javára, emellett viselnie kell a másodfokú eljárás során eljárási pártfogó ügyvédek munkadíját is.

Budapest, 2015. október 6.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.
a tanács elnöke

Véghné dr. Szabó **Zsuzsanna** s.k.
előadó bíró

. Hegedűs Mária s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül:
Utasi Ferencné írnok